

מסורת הש"ס

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

לו.

עין משפט
גר מצוה

עך א ב מ"י פ"ז מ"ח
לולב הלכה י' טור
ש"ע ס"ח פ"ח מ"ח פ"ט
פ"ז
ע"ג א מ"י פ"ח הלכות
פ"ה הלכה ד' ס"ג
ע"ג ר"ג
ע"ג ד מ"י פ"ט ס"ה הלכה
ב ס"ג ע"ג

לעני רש"י

פ"ז (פ"ח) פ"ח
(ל"טויה)

רבינו חננאל

ד"ק מ"ח מ"ח ס"ג
ב"ר ד"ר ר' יהודה,
והוא ר' יהודה אומר
סוכה אינה נהגת אלא בר'
מיני שבלולב, ש"מ נסרין
של דלק מן לולב הן.
ואיכא נמי ארז מן הרז
הוא, ר' מאיר אומר אפי'
במשטחה אוגדין, תניא
אמר ר' מאיר מעשה נהיר
ירושלים שהיו אוגדין
אותו בנימוניות של זהב,
אמר לו, במיני חזי אוגדין
אותו מלפניו, אמר רב
למגדלי הושענא נהיר
גלותא, שייח בלולב בית
י, כלומר קצה הלולב
הנאגד עם החרס הניחונו
בלא אגד, כי הויכ ללא
ליהוי חציצה, רבא אמר
כל לנאוהו אינו חוצץ,
מין במינו אינו, אמר
(רבא) [בת] לא לינקט
איניש לוליבא בסודרא,
דבעינא ולקחתם לוליבא,
רבא אמר לקחתם ע"י
דבר אחרן שיהיה לקחתה,
מהא דתנן ספרי פ"ב
האובד הקצר מספקו בחוט
או כשיש טובל בסודרא,
אותו באובד ממה, ר'
יהודה ור' שמעון אומרים
כשם שהיה באובד כך
טבילה באובד, פי' איכא
התנא קמא דפליגי עלייהו
אמאי קא שרי, ולקח אובד
וטבל במים כתיב (כ"ו),
זה לא לקח אלא בחוט
ובכיש, [פי'] שטוחו בו
הנשים נקרא כוש, אלא
ש"ס לקיחה על ידי דבר
אחר שמה לקיחה, ודמיין
דלמא שאני חוט, וכי
ריבין דחבריה לאובד, כי
אובד דמי, ודמי לאסוד
דלא חביריה ללוליב, אלא
מהא דתנן בספרי פ"ק ר'
נפל הקירוש משפופרת על
השוקק סול.

להקל ותמיה דהכא אין הלכה כר' יהודה דלא מכשר אלף ג' מינין
דקמס ממני' צ"פ"ק (דף י"א). כדכתיב צהלנה עליה את הגפן ואת
הדלעת תקמתי או שקנץ כשרה וי"ל דהא דקדילי החס כרבי יהודה
היינו מכה דין אחר ויליף במה מצינו מותר שיטנו בכל תומירו וחמץ
ישנו בכל תומירו מה נותר נשריפה
אף חמץ נשריפה דלע"פ שאמרו לו
הכמים אשס חלוי וחתולת הנבל על
הספק יוכיחו שהם בכל תומירו ואת
אמרת נקבורה ושמן ר' יהודה אלמלא
הדר ציה מההיא א"ע"ג דהוא שמך
אין לא שמקין דלא שמך אלף ממוך
דכרי עלמו כמה שאומר במקום אחר
דגומר נקבורה אכל אין סבירין
נשריפה ואין כאן יוכיח:

והביאו ע"י וית. רבי יהודה
היה מוקף ליה לדפנות:
מאי ארו הדם כדברה בר רב הונא
דאמר ר' מיני ארויס הם.
תמיה ולרבי יהודה אמר רב דפליגי
עליו מלא איכא למימר דלמך ננס'
ר"ה פ' אס אינן מכירין (דף ג"ג, וס)
ד' מיני ארויס הם אלו כל ארו
וקמרוס ארץ שמן וזכרוס ולספרים
דגמרי לעיל צ"פ"ק (דף ד'): נרייתא
דמינא כוומיה דרבי סיככה ננסרים
שאין כן ארבעה דברי הכל כשרה
ול"ג טל ארז יעשה דבנרייתא דהכא
תניא שומיה דשמואל ולא חשיב לה
רב עיקר: **כ"י** היכי דלא יאיהוי
חציצה. דקסבר רבה מין גמתי מווכ
אי נמי משום דמספקא ליה דממוכ
פרק נהמה התקשה (חולין דף ע' וס)
כדכחו אחותו והוא יאמרו מהו דמפרש
ר"מ היינו נקבה שולדה עמו וקרי
לה אחותו כדלשכתן פרק כל הכשר
(ס"ג דף ק"ד). אין לי אלא חבל
אמו בחבל אחותו הגדולה מינין
דלמך פ"ק דבכורות (דף ט' וס)
גני תמורה שלא ניכרה וילדה עי'
זכרים ודעין לימא קסברי מנאמ'
רחס מקדש דען כוליה רחס מקדש
נתי דלא"ל לנמש חליצה מיהא איכא
אמר רב אשי מין גמתי אינו חוץ
התם הוא דפשיטא לן משום דליכא
מקלפת רחס בלא חליצה וע"ג דהכא
נמי הוא חוץ לאגד ומקלפת בלא
חליצה הוא קפיד רבה לדמח ליה

שאי דאורחיה של תאומים צהכי והא דלשכתן בסוף שמי מדות
(מנחות דף ז'). דמריבה כל בעלי חובצין לקמיה [וכ]ונתוסות אחד מנין
ע"י [כולס] וכל בעי למילף מנופס בק"ו חותמיה דלא אפשר דאי
יעבד לינפו וינפו ליהוי חדי קא חלוס חליצה מינא דלרנא דלמרי
הכא מין גמתי אינו חוץ מ"מ פירכה היא ועוד מינא דלאו אורחיה
סברא הוא דחוצץ כדתנן פ"ב דזבחים (דף ט"ו): על גבי רגל חצרו
פסול ובפ' הוליוו לו (יומא נ"ג, וס) מביעה ליה למי בר חמא הניח
מורק [מורק] וקבל בו את הדם מיהו מין גמתי חוץ או אינו
חוץ ומסיק דאינו חוץ דכתיב (ו) אשר ישרתו עם קודש שנים
כלים וזירות אחד והדר מביעה ליה הניח סיב בתוך המורק דהו מין גמתי
דבעינא לקיחה תבא ויכא. הכא לא שייך למימר דלא ליהוי חליצה כדלמך לעיל
ובדבר הכרוך צידו לא שייך חליצה ובסוף מקום שהגו (פסחים נ"ו, וס) גבי
ועבד עבודה ופי' בקוטרם וחליצה פסולת נקדשים דכתיב ולקח הכהן בעיניו
שמה לקיחה (לרנא) ה"מ דרך כבוד דממוכ בסוף פירקין (דף מ"ג). גבי
אחר שמה לקיחה ומשיהי מיני דרך כבוד אכל דרך ציון לא והשתא נמי
ידיו נדם האברים ומנוה קדשי שמים קרי ליה התם אי נמי ל'דלעמיה
יתכן פירוש זה מדמיימי עליה ההיא דלויבו שספקו בחוט אלף וי"ל
סודרא לא מיק לולב ומיהו גס זה לא יתכן דכ"ש דהו ליה למימר דחוצץ
דמיני מורק בתוך מורק דבעי למיפשטה מההיא דעל גבי רגל חצרו
כמין בית יד ללולב ואין שייך כן חליצה שכל הלולב חוץ מינו ואותו
חשיב ליה רבה לקיחה תמה ורנא קצר שמה לקיחה ולולב שהוליו
או שאוחז בבית יד של כליש: **נפל** משפופרת לשוקת. פי' בקוטרם
דך שפופרת גופה מקבלת שומאה היא דממוכ פרק חומר קדשין
טובה מן שהי ממלחין חיות לקדש כהן עוד משמע דעדיפי שאר כלים
בכלי גללים כלי אכניס כלי אדמה דאף על גב דלא חשיבי כלים
היינו נשבעת הימים שמפרישין כהן השורף את הפרה ללשכה
ועבד משום מעלה: [וע"ע חופסות מינה ג' ד"ה שפופרת ומוספת יומא ב' ד"ה
שפופרת חולין ט' ד"ה טמאה]

לא מלא אחד מד' מינין הללו יהא יושב ובעל. מסוכה נמלא זה קל
הדיון מלא מלמד חומר ממחלתו כדדרשת מה לולב הקל שאינו נוסב
בזילות כנימים יש בו חומר זה שאינו נוסב אלף ג' מינין נוסב
חמורה שנוהגת בזילות כו': עלי זית ועלי עץ סמן. לאו ד' מינין
נינהו: ור"י **סכר** הכן לדפנות ועלי
הדם ועלי פמרים ועלי עץ עכוס לסכך
וסני נמי דהני פמרים מאחד מד'
מיניס הם מיהו מעיקרא דדיקלא
נינהו אלמלא לר"י סבי ועיקרא דדיקלא
כשיינן לאגדו של לולב דאי לאו הכי
הו לכו כמין אחר דהא לר"י אין
סוכה אלף נבכרם לולב מסכך:
סככה ננסרים של ארו גרסינן הכא:
י מיני ארויס הם. והדם מד מיניו
במסכת ר"ה (דף ג"ג): **ציקורי**
ירושלים. מנכדי ירושלים העשירים:
במינו אוגדין אוחז מלמטה. נמלא
אגד העליון לניו בעלמא ולא להכשיר
מנוה לפיכך אינו מוספת לעגור על
כל מוסק: **מגדלי הושענא**. אוגדי
ועלי תמרים ועלי עץ
עבד ליעשה סבת
קבוקבו נמיהא תו
מסוכה ארו
שטה ודרס ועץ ששן
אשיש גרקה ברזש
תדרה ותאווה יתד:
שיחורו מא זית
3. ולקח אובד ועבד
במים איש קטורה וזהו
על תמיהה ועל כל
הכלים ועל דפנות
אשר היו ועל תבנע
בבעים או בחלק או בכות
או בקרן. כמבדרי ית

תורה אור השלם
1. אשר ישימעו
העבדיו קול בכל עיריהם
וירושלים לאמר צאו
הדר וקבואו עלי זית
ועלי עץ ששן ועלי דרוס
ועלי תמרים ועלי עץ
עבד ליעשה סבת
קבוקבו נמיהא תו
מסוכה ארו
שטה ודרס ועץ ששן
אשיש גרקה ברזש
תדרה ותאווה יתד:
שיחורו מא זית
3. ולקח אובד ועבד
במים איש קטורה וזהו
על תמיהה ועל כל
הכלים ועל דפנות
אשר היו ועל תבנע
בבעים או בחלק או בכות
או בקרן. כמבדרי ית

הגהות הב"ח
(ב) נ"ג מ"י א"ח ה"ס
(מכרה וכו' ש"ס ודס)
ת"ת וי"ב פ"ח א"ח:
(ג) ת"ת ד"ה כ"י וי"ב
דכתיב ואת כל כלי
השרת אשר ישמרו בס':

גליון הש"ס
נ"ב וכו' פ"ק. אין מ"ס
לעיל בגליון דף י"ב ע"א
נרש"י ד"ה ל"א ה"ה:
שם ורנא אבר לקיחה
ע"י ד"ה. אין יומא דף מ'
ע"ב נכ"ש ד"ה רב פ"כ:
הגהות הגר"א
(א) (י"ח) כ"כ כ"י ע"ד
(ס"ק) ח"מ":

מוסף רש"י
ומודה ר' מאיר. בין
שם בין קרינע בין שאין
בין ארבעה ועשר י"א.
שמינית פסול. פסולת טוין
ויק דהוה פ"ק ס"ה, והכי
מ"י מלי למינא ומודה ר'
יהודה טען דלמא ס"ה
אכרנא דפסולין, אשס י'
בין נטר נכרי י', והכי
דנקט ר' מאיר ותימא ה"ל,
פליג ר' מאיר דמתמר
למיה כ"ה (שם). משום
דאריה. תמיהה (ש"ס כ"ה).